

Paolom nas Timoti bor bas pibnao pen kisao o

1 ¹Ni Eben Ke Aol Njiseson angal bib hobao sao kam akol biyu aol Paol ka. Ni Ngaor obu naon Bu Maoraoklao Aol nda hesa Eben Ke Aol Njises ngo naom obu oboklao ko hem ko hondo haroklmao nda kabom, angal bib ngo kam akol bu han ko bember peyo mao hasbi ora.^a ²Timoti o, nim nje bor angal ebe ngo kao njuwao tomb njem Karas obul hul ha hael ol, nje nao isi non bi ora hael kobur nim nje bor bas ngo waeb bu eben kakl. Naon Ab Ngaor hesa naon Aorao Aondao Eben Ke Aol Njises kabom nje hond hom ha was ha bisur bubur, mbibim njen kone bor sub tibaen as ko hanin lebi ora.^b

Njem man habara buwaloklme aolom lemi ub men mbaebe ora

³Ni mbes su Maseroniya poklbur buwao tomb nim nje bor kao njundis ub ngubi tomb wakl kao njurukl ngao, njem su Ebeses abo ngo bor was bao habur lesin, aol mendborom man kakla bor bor buwaloklemi ub ngub nao bib ko taolu libi ora.^c ⁴Njem mbini bor ngub kaebe. Mbinim baehaemen inji arman ko haroklme ub hesa mbinin ab sumb wil himismi baeben hambunom imbi ndi munu haroklme ub kab, kone ngubi kabom tenaolon kone bor ngil ngaol mao karaoklao. Ngub biyaol Ngaorom tenaol hambunom oborob was bu habur, obul hul ha haen ko nen sabeyao ub ngo saom bisur nao buklaong, tuwaklaob ko men mbaen kaebe ora.^d ⁵Nim ngubi tomb nje bor angal kang ngo kao njurukl ub nim ngo kaklon te mbinim men hakol bu harim sin, mbinim kone ukl bombor ora u kho kend mao bae sao mend nao bin haklemi. Ngub habur Njisesol hul ha ora haklemil, mbinin kone oborob ngo uklemi saom tenaol mende hond homo kone woroklme ub and sam aeben aeben bin lemi ora. ⁶Ngub buklemi o tenaol mendborom kone ebe ngo woroklme ub tuwaesmil, mbinim baehaemen angal kao bara win tangar tangar saon was kam kam bu, mbinin kone bor harer tangaron hesao mi pobur Ngaoron harer

^a 1:1 Kol 1:27 ^b 1:2 Bis 16:1-3; Tat 1:4 ^c 1:3 Pil 2:24 ^d 1:4 1 Tim 4:7; Tat 1:14

ebe on baondib minismi ora. 7Mbini ngo baebenom nao Ngaoron man ko haroklmao aol ora hayom kobur, naom Ngaoron man heneng oborob ora ko hayom ko nen saboklme o, mbinim man ngo di man ngon te di nao pangebur baehaemen ora ko haroklme.^e

⁸Heneng ora naom di ora hendeyom ol Ngaorom nen sabeyao ub tenaolom Moseson man ngo men hakol bu harim sin, man ngo di ebe ora yao o,^f ⁹⁻¹⁰naom ngon te di ngub wiyaong nen sobemin ora. Man ngo wiyaol baeben hambun tenaol oborob bimi baeben bor inj kisao ora. Ngub inj, man ngo tenaol mendbor man hul haroklme baeben bor di, el kaol kaol lome baeben di, Ngaor hem nao ke baeben di, tenaol khorob bu haroklme baeben di, tenaol mendbor Ngaorom keyao sao turi homo men hakol nao bimi baeben bor di, tenaol mendbor mbinin ingi aorao pe paen loroklme baeben di, tenaol mende pe paen loroklme baeben di, ngub bimi baeben bor ke wiyaol ora. Mend di mbini tenaol mendbor paes pu pu bu haroklme baeben bor di, aol mendborom ten heb homoklme nda ub mbinin aol sango heb homoklme baeben di, tenaol mende paes sao nobur lu mu pang peb bimi baeben di, tenaol mende bor baondaokl munu kakla kao beyaroklme baeben bor di, mbini tenaol ngo nao Karason semon man oborob bibi ke wiyaol ub men mbabur khorob tangar tangar hambun sao bu haroklme baeben hambun bor di, Moseson man ngo wiyaol ub tenaol khorob ngub bimi baebenom khorob ngub nao bin ko man ngo baeben wiyaol ora.^g ¹¹Ngub wiyaol nim naon Karason semon man oborob bibi ke wiyaol ngo kakl o non, Ngaorom obun Angal Bib Hobao Sao ngo nim tenaol hambun bor kao kalo han kisao o hesa haru kao kalo haruklu ora. Ngub biyul Angal Bib Hobao Sao ngom Ngaor obu buri bao bi ora, tenaol hambunom turi was homoklmen te ora hayao ko kao njurukl hayao ora.^h

Paolom Ngaor bor tengiyu kisao o

¹²⁻¹³Heneng ora nim mbes naon Aorao Aondao Eben Ke Aol Njises bor maobowa angal bu hel hend peb bubur obun sem baeben di lu bowes bu hawao o, nim obum ngo bu hasao ub heneng bu hae ko nen sabo obum ngo bu hasao on te nao hendebur, nim kon nao wi non bi habur ngub was bu hawao ora. Ngub buwao o Aorao Aondao obum ni hond aondao ora homobur obum nim ora obun kongon ngo ebe bu haklao ko nen sabobur, obum nim kongon ngo bu han ko bember peyo mao habur obun buri ni bor taol bu njisao ora. Ngub bisaol nim obu bor tengiyu ko kao kal ha was haruklu ora.ⁱ ¹⁴Ngub bubur kisaon Aorao Aondao Eben Ke Aol Njises obum ni hond aondao ora homo bisur bubur obum ni hesa haru was haraoklaol, nim obul kone u habur obul hul ha ora haruklu.

^e 1:7 1 Tim 6:4; 1 Tim 6:20; Tat 1:10 ^f 1:8 Oro 7:12; Oro 7:16 ^g 1:9-10 Tat 1:9

^h 1:11 1 Tim 6:15 ⁱ 1:12-13 Bis 9:15; 1 Kor 15:9-10; Kal 1:13; Kal 1:15-16

¹⁵Pangeklem. Eben Ke Aol Njisesom su ngo bor inin obobur, nao tenaol khorob bu haroklmao baeben bu muklbur ora ibisao ke angal ngo heneng ora wiyao, tenaol hambunom angal ngo pangobur heneng ora obum ngub bu muklao ko nen sobaeb se ora wiyao. Ni di khorob aondao bu ora biyu aol ni ora hael, nim khorob buwao saom tenaol mendbor khorob bimi baeben di men mbae ora yao ka.^j ¹⁶Ngub yao o Ngaorom ni hond aondao ora homobur Eben Ke Aol Njisesom tenaol hambun bor hond hom ha was haraoklao ub, tenaol khorob bu haroklme baeben hambunom Eben Ke Aol Njises obum ni ngo hond homo bu misao ub hondobur, mbinim obul hul ha habur haeben saen ko obum ni khorob aondao ora buwao aol ngo mbes bu misao ora. ¹⁷Ngaor obum ngub biyao obu Hambun Saon Wesmbao Aondao nao heme haeben saraoklao ora yaol, obu tenaolom elom nao handaeb se ora yao o obu naon Ngaor bombor ngo ora hayao. Ngub yaong naom obu imbi wi buri aondao ora hayao ko, tenaol hambunom pangen kaoya kao ha haemin ora. Heneng ora.^k

Paolom Timoti bor kongon hobao sao ngo bibi kisao o

¹⁸Timoti o nao isi o, mbes Ngaorom naon kone bor kao njisaol njem kongon hobao sao ngo buklesi ko naom nje bor kao njisumndis ub, nim njen kongon hobao sao ngo bu hanin ko angal ngo kao njurukl ngao, njem Ngaoron angal ngo oborob men hakol ora bu haebe. Ngub bubur lesin njem Ngaoron saond bi haroklme baebenom khorob bu haroklme sao men mbanin ub buri palo saond bu kalo haebe ora.^l ¹⁹Ngub bubur lesin njem saond ngo bukbur njen wipalom dekel dekel bi lao ub nao bi, kone ebe ora u Ngaorol hul ha ora haebe. Pangal. Mbini aol mendborom mbinin kone oborob woroklme ub nao bibur, mbinin wipalom dekel dekel mao bayao ub was bu haroklme, mbinim Ngaorol hul ha haroklme ub tuwaesmi ora.^m ²⁰Aol Hameniyas hesa aol Aleksanda kab mbibim di khorob ngub was bisbil, nim mbibi ngo kab wakl kone u bokeyobur mbibim Ngaor bor maobowa hel hondo angal ko mende nao bin ko, mbibi Seranom maomb bo haen wawao ora.ⁿ

Paolom Ngaor bor ngub lowaebe kisao o

2 ¹⁻²Timoti o, nim njem kongon hobao sao ngo benin ko kao njurukl ub bukbur buklesi tomb, Ngaorom nao hambunon kone bor sowa pa as ko hamun ken ub inim ngub ora bibaebe. Naom Ngaorom kone oborob waoraoklao ub men hakol bu oborob was bu haemin ub inim hobao sao oran Ngaor bor kao kaloklemi tomb aol wesmbao aondao baeben di, kabman sem maomb bo haroklme baeben di, tenaol hambun di Ngaor

^j 1:15 Luk 15:2; Luk 19:10 ^k 1:17 Oro 16:27 ^l 1:18 1 Tim 6:12; Njur 3 ^m 1:19 1 Tim 3:9
ⁿ 1:20 1 Kor 5:5; 2 Tim 2:17-18; 2 Tim 4:14-15

bor njem mbini bisur bu kone ebe taol bu kalaebe ko kao kalobur, obu bor tengiyu ko kaoya kao ha was haklwaebe ora.^o ³Naom Ngaor bor ngo kao kaloklmao ubi naon Bu Maoraoklao Ngaor ngom turi aondao ora homo haraoklaol, ⁴Ngaorom mbini tenaol ngo baeben hambunom obun Angal Bib Hobao Sao ngo wiyao ub heneng ora keyao ko nen soben ko, mbini tenaol hambun bu muklwao ko nen sabeyao ora.^p ⁵Ngub nen sabeyaol naon Ngaor obu bombor ngo ora hayaol, Ngaor hesa nao kab kobaranon dunin aol di bombor ora hayaol obu Eben Ke Aol Njises ora yao.^q ⁶Ngub yaol obum tenaol hambun ora bu muklbur, obum obun mbib mbinim khorob bismi saon ne manabur himisesa. Ngub bisaol Karasom ngo bisaol sao Ngaorom ngo tomb ora buklaol ko nen sabisao ub il so pind bisaol, Ngaorom tenaol hambun ora bu mukl ko nen sabeyao ub tenaol hambunom henden muwalisao ora.^r ⁷Ngub bubur kisaon Ngaorom ni obun angal bib hobao sao ngo kam akol biyu aol ora mao habur, nim Tenaol Sem Tangar baeben bor obun angal bib hobao sao heneng lao ngo kao kaloklwao tomb, mbinim heneng lao angal ngol hul ha haen ko obum ni mao hasao ora. Ngub bisaol obum ni mao hasao ko angal ngo kakl o kakla inj, heneng ora kakl ka.^s

⁸Timoti o, nim su hambun bor aol hambunom mbinin kone bor ko homo ab saond bimi ubi nao eben mbini Ngaorom maeb haen ora habur, mbinin kone bor Ngaor hem ko mbinin ki sao bor menyabur Ngaor bor kao kalo haen ko ora nen sobakl.

⁹Aoh, nim mbini ten baebenom di mendborom bimi nda ub tenaolom yaor oborob ora biye ken ko, mbinin iri bor yaor andub ora bu, mbinin toklon yaor di han ngol hesa kullmundu tangar tangar ubi kab was hem ko bu haroklme nda ub nao bibaebe ora ko nen sobakl. Ngub inj, mbini ten baebenom di ebekone nao pe, mbinim lab lab di uklemi hakl ub bao was bibaebe buklemi ko ora nen sobakl.^t ¹⁰Heneng ora mbini ten Ngaoron wane burukl ko nen saboklemi baebenom, Ngaoron kongon tangar tangar uklaol o oborob ora buklwao ko nen saboklemi tomb mbinin kone bor yaor ebe ora bi non bi soklao. ¹¹Mende di mbini ten baebenom angal nao ke sub was burubur, Ngaoron angal ora hem ko pangoklwaebe buklemi. ¹²Nim ten baebenon mondom aol maeb ha angal bib ebe ngon te kao dund bu haklaob nao kaklo orang, mbini ten baebenom hor buruklemi tomb angal nao ke sub angal ebe ngo was pango boroklwaebe buklemi.^u ¹³Pangal. Nim ngo kaklon te Ngaorom aol Aram obu mbes warubur kisaon, ten Ib obu mabor kabo mao sa warisaol kakl.^v ¹⁴Mende di Seranom Aram bor inj kakla ko maobowaesao

^o 2:1-2 Ebe 6:18; Pil 4:6 ^p 2:4 1 Tim 4:10; 2 Pit 3:9 ^q 2:5 Oro 3:29-30; NjuS 12:24

^r 2:6 Kal 1:4 ^s 2:7 Bis 9:15; Kal 2:7-8; 2 Tim 1:11 ^t 2:9 1 Pit 3:3-5 ^u 2:12 1 Kor 14:34

^v 2:13 1 Kor 11:8-9

ora. Ngub inj, Seranom ten o bor mbes kakla ko maobowaesaol, ten ngom Seranom ngo kisao ub heneng le ko nen sabobur Ngaorom nao bibaebe kisao sao hul habur khorob bisao ora.^w ¹⁵Ngub bisaol mbini ten baebenom nongnas mareme tomb tanda aondao ora no haroklme o, mbinim sub tenaol mendel kone u mbinin kone bor komb bi ora habur Ngaorol hul ha harim sin, Ngaorom mbini bu muklao ora.

Ngaoron semon maeb haraoklao aol ngubi was haen lowaebe

3 ¹Timoti o, tenaol hambunom di ora nen sabeyem ub nim nje bor angal ngo heneng ora kao njurukl ngao, Karas aol is mondom nim Ngaoron semon maeb haraoklao aol haklwao ko panga sin, aol ngo obum kongon hobao sao o ora buklbur hem lao.^x ²Ngub buklaong inim oborob nen sabobur aol ngubi ora haen lowaebe. Tenaol hambunom hondoklemi tomb aol mondom obum khorob sao kang mend nao bi oborob was buklaol handaem sin, aol ngo obu ora haen lowaebe. Aol mend obu obun were is bombor o kab was bara sin, aol ngo haen lowaebe. Aol mondom kir ngalaeb paolin nao ke, obun kone bor Ngaorom hambun sao oborob bi lao ub was bam bam bu pakla nao se, obum kone ebe dund se woroklme ub was hem ko, obum tenaol hambun bor heb heb was ko obun tenaol sango was men koro habur, obum Ngaoron angal bib ebe di oborob was kao dund bu harob sin, aol ngo obu inin maeb haraoklao aol ebe ora haklaong inim aol ngubi ora es bu haen lowaebe ora.^y ³Aol mondom he soklme ib no he di nao se, ko di penar bu nao hemebur, tenaol hambun bor sub heb heb ko was harob sin, aol ngo haen lowaebe ora. Ngub inj, aol mondom tenaol mende bor ab saond was bu hakol handaem sin hesa aol mondom momak mone kab was heb homoklaol handaem sin kab, aol ngubi nao haen lowaebe ora. ⁴Ngub inj, inim hondoklemil aol mondom obun ten nongnas oborob ora maeb habur, obun nongnas baebenom di khorob nao bi oborob was bin ko oborob ora maeb harob sin, aol ngo haen lowaebe ora. ⁵Heneng ora aol mondom obun ten nongnas obun sem kang ora o maeb hakl buwarob sin, obum asub bubur tenaol Ngaoron sem hambun maeb haklao? Pangeklem. Aol ngubim Ngaoron sem maeb hakl buwaklao ora. ⁶Mend di aol mend obu wen sao kone baol munubur Karas aol harob sin, aol ngubi Ngaoron semon maeb haraoklao aol nao haen lowaebe. Aol ngubi haen kaem sin, mbes Seran obu ebekone aondao ora pisaol saokl wisao ub aol ngo obum di ebekone poklaol, Ngaorom obu Seran ngo hesa haru hakl pen lu taol peklao ora. ⁷Karas aol imbi ebe ora wi mend obu tenaol Ngaoron man nao pange semom di turi homo, obum angal lao sao di tenaol hambunom oborob ora dend homo pangaem sin, aol ngubi ora haen lowaebe. Aol ngubim obum oborob was bu harob sin,

^w 2:14 2 Kor 11:3 ^x 3:1 Bis 20:28 ^y 3:2 Tat 1:6-9

tenaol tangarom di obum khorob menjao biyao nao ken haklaol, Seranom obu maobala saokl nao mao waklaong aol ngubi on was es bu haen lowaebe.^z

Ngaoron sem bisur bubur kongon bimi aol ngubi haen lowaebe

⁸Bombor ngub was menger mubur Ngaoron sem bisur bu kongon bimi aol baebenom di, mbinim kone ukl bombor ora u angal kab di nao ke heneng heneng was ko harim sin, mbinim Ngaoron sem bisur bu kongon bimi aol ebe ora haklemi. Mbini he soklme ib no he soklme baeben di, mone momak di osisao heb was homo hekil hekil ko mu haroklme baeben di, Ngaoron sem bisur bu kongon biyao aol nao haen lowaebe ora. ⁹Ngub inj, mbini mendbor mbinim kone ora bor di kho kang mend nao win ebe kun pele ora habur, mbinim angal bib heneng ora lao nda men hakol ora bu angal ngol hul ha ora harim sin, mbini Ngaoron sem bisur bu kongon biyao aol ebe haklemi. ¹⁰Inim pibnao wen tomb oran aol ngo Ngaoron semon kongon biyao aol mao haklemi baebenom, Ngaoron kongon ngo oborob ora bim be? asub was bim ko hendeklemin ub bi henden lowaebe. Ngub bi hondoklemi tomb mbinim oborob ora bam bam baem sin, mbinim Ngaoron semon bisur biyao aol ngub bao haen waklwaebe ora. ¹¹Mende di menger bombor ngub was mubur mbini Ngaoron semon bisur bu kongon bimi aol baebenon were baebenom di ngub ora boroklwaebe buklemi. Mbinim kone ukl bombor u, mbinim tenaol mendem kakl biri o pere mam aeben bubur tenaol mende dobaekleyam aeben aeben di nao buklemi ora. Mbinim he soklme ib no he di nao sebur, mbinim kone mende nao mari hor hambunon kone oborob woroklme ub was bu haklemi ora.^a ¹²Inim hondoklemil ten kone ebe wi ngubi baebenon aoli mend obu ten Is bombor on aoli ora habur obun ten nongnas oborob ora maeb harob sin, aol ngubi ora on was sabol peb bu Ngaoron sem baeben bisur bu kongon bimi aol mao ha peb bibaebe ora. ¹³Inim Ngaoron sem bisur bu kongon bimi aol ngo mao ha peb buklemi o inim oborob hondobur, aol mendbor mbinim kongon ngo oborob ora bu haeb se on ora mao haklwaebe. Inim ngub baem sin mbinim oborob was bu haklemi tomb tenaol hambunom di mbinim oborob was bu hayem ko henden ora haklemil, naom Eben Ke Aol Njisesol hul ha hayom ub di mbinim pakl nao heme tenaol hambunom pangen kao kalobur, Karas on angal bib hobao sao ngo buriyab ora kao kalam akol bu haklemi ora.

Ngaorom nao bor hobao sao muwalisao ub panaem ora wiyao

¹⁴Timoti o, heneng ora nim nje hael ol penar bu oboklwao ko pangakl o, nim ngubi tomb nje bor bas ngo waeb bu eben kakl ka. ¹⁵Ngub nen

^z 3:7 2 Kor 8:21 ^a 3:11 Tat 2:3

sobakl o nim nje hael ol penar bu nao oba sin, nim bas ngo bor nao Ngaoron semom oborob was bu haklmao on angal ora waeb buwaong, njem bas ngo bor hendaebe. Nao ngo baeben Ngaor obu haeben saraoklaon sem ora habur and pinj buri menger ora hayom ol, and pinjom and imis nao tibaen ti hakol biyao nda ub naom Karas on heneng heneng was keyao angal ngo nao tibaen men hakol ora bu hayom.^b ¹⁶Heneng ora naom angal bib ebe ngo men hakol bu hayom on te hobao sao aondao ora yaol, panaem ora wiyao. Ngub yaol angal te ngo ngub wiyao.

Obu aol heneng ora men korobur

Obo pindib paesao ora.

Obum oborob was bu haraoklaon te

Wesao Tangar Aondao oram

Tenaol hambunom henden oborob ora muwalisao.

Angal mini wesao baebenom di obu ora hindismi.

Obun angal bib ebe

Tenaol Sem Tangar hasmi su baeben hambun bor

Pib ngaesaol

Sun tenaolom obul hul ha hasmi ora.

Ngub bismi tomb

Ngaorom obu imbi wi aondao ora haen ko

Yu heben bor men misao ora.^c

Mendborom ini bor man kao nji non bubur ini maobowaklemi hondoklwaebe

4 ¹Timoti o, Ngaoron Wesaom nao bor oborob ora ko mao dund baraoklao nda ub mabor bao bu kowes buklaol o teb sam sam buklaol tomb, naom angal bib hobao sao ngo men hakol bu hayom ub mbini aol mendborom angal ngo men hakol bu hul ha haroklme ub tuwaklemi. Ngub bubur lemin mbinim kakla ko tenaol maobowaraoklao wesao baebenom lemi o pango men hakol bubur, mbinim tenaol kho mao saraoklao Seran semon wesao baebenom lemi ub hem ko pangoklemi.^d ²Mbini aol man ngubi pangoklemi baebenom kakla ko tenaol maobowa haklemil, ngo baebenon kone bor isaolaom dao pae non bi ora hayem. Ngubi hayem ol mbinin wipalom dekel dekel mao paklao ub khorob was bu habur, naom khorob beyom be? oborob beyom ko nao mao bemberaeb se ora hayem. ³Mbini aol ngo baebenom ten taol nao bibaebe ora lome. Mbinim ne mendbor di tenaol kho mao saraklao sao wiyaong nao noklwaebe ora lome o, Ngaorom ne hambun sao tenaolom nen ko ora warisaol, nao obun angal heneng ora lao nda ora hondobur, obul hul ha

^b 3:15 Ebe 2:19-22 ^c 3:16 Mak 16:19; Njo 1:14 ^d 4:1 2 Tim 3:1; 2 Pit 3:3; 1 Njo 2:18; Njur 18

hayom baebenom Ngaor obu bor tengiyu kobur bao naeb se ora hayom.^e
 4-5 Naom di ora hendeyom ub Ngaorom ne hambun sao warisao sao ebe
 ora warisao, naom ne ngo sao baeben tuwamun ko inj warisao ora. Ngub
 inj, naom Ngaoron angal men hakol bubur obu bor kao kalam sin, obum
 hambun sao mao ebe was saraoklao, naom Ngaor bor tengiyu ko kao
 kalobur ne hambun sao bao noklmao ora.^f

Paolom Timoti bor njem Karason kongon biyao aol ebe ora haebe

⁶Timoti o, njem naom Karasol hul ha haroklmao on angal di, njem
 angal bib ebe ndan te hambun sao oborob ora pangele nda ub di, men
 hakol bu njen ne sao nao ha habur mbini Karas aol baebenom pangen
 kao kal ha was haebe ora. Ngub bae sin nje Eben Ke Aol Njiseson kongon
 biyao aol ebe ora haklesi. ⁷Ngub buklesi o tenaol Ngaoron man nao
 pange baebenom inji arman kam aeben bu haroklme nda ub baehaemen
 il nao sokl bi ora ko haroklmeng, njem angal ngubi baeben nao pangaebe
 ora. Ngub bubur lesin njem hambun sao Ngaorom kone waoraoklao ub
 was hem ko bam bam bibi ora.^g ⁸Naom kongon tangar sao hambun sao
 bukbur naon mesao pibiki pa, naon toklo buri palen ko kongon tibiya
 bam bam bukmao tomb nao kang bu bisur bukla o, naom Ngaorom
 kone waoraoklao ub bam bam bukmao tomb nao bisur aondao ora
 bukla o. Heneng ora nao nao heme su ngol ngo bao hayom tomb di, naom
 mabor yu heben bor po haeben saklmao tomb di, nao bisur aondao ora
 bukla o.^h ⁹Nim angal ngo heneng ora kakl ol, tenaol hambunom di nim
 angal ngo kakl ub heneng ora kise ko pangobur men hakol bu harim
 sin ebe ora soklao.ⁱ ¹⁰Aoh nim ngo kakl ub Ngaor ngo naon haeben
 mao saraoklao Ngaor nda obu tenaol hambun Bu Maoraoklao Ngaor ora
 hayaol, nao obul hul ha haklmao baeben ora bu muklao, obum nao ngo
 bu muklao ub bao hondo habur naom kongon ngo buri palo bam aeben
 aeben bu hayom.^j

¹¹Nim angal ebe ngo kakl baeben tenaol Ngaoron sem baebenom
 oborob ora men hakol bin ub kao kal ha was haebe. ¹²Nje di nas ora
 hael ol, mbinim nje nas ora hael ko hondoklemi o nje baehaeme aol
 heneng hael ko nen nao saben haebe. Ngub inj, Karas tenaol baebenom
 njem oborob buklesi ub hondobur, njem ngo buklesi ub was bu haen ub
 njem angal lesi sao di, njem hambun sao bu haklesi sao di, njem tenaol
 mendel kone u haklesi ub di, njem Ngaorol hul ha haklesi ub di, njen
 kone bor dol nao haen kun pele was haklesi ub di, tenaol hambunom ngo
 sao was henden muwalo haebe ora.^k ¹³Njem ni oboklwao ub bao hondo
 haklesi tomb njem Ngaoron mbuk waeb bor wiyao ub hondo, tenaol

^e 4:3 Oro 14:6; 1 Kor 10:30-31 ^f 4:4-5 Bis 10:15 ^g 4:7 1 Tim 1:4; 1 Tim 6:20; 2 Tim 2:16

^h 4:8 1 Tim 6:6 ⁱ 4:9 1 Tim 1:15 ^j 4:10 1 Tim 2:3-4 ^k 4:12 Tat 2:15

hambunom pangen kao kalo habur angal ngo oborob ora kao dund bu haebe. ¹⁴Heneng ora Karas aol mendborom di njem Ngaoron kongon buri ora baklesi ko nen sabismi ub, njem kongon ngo benin ko maeb haroklme aol baebenom njem wesmbaol men mbabur Ngaor bor kao kalismi tomb Ngaoron Wesaom nje bor obun buri taol bu njisao ub, njem sowa pa nao bi oborob hondo ora bu habur men hakol bu haebe ora. ¹⁵Ngub bubur lesin njem hor hambunon kongon ngo hem ko oborob hondo was bu ham ham bubur, njem kongon hambun sao ngo bu haklesi sao baeben tenaol hambunom njem kongon ngo oborob and sam sam bin bu hael ko henden ora bu haebe. ^m

¹⁶Njem hambun sao bu haklesi sao baeben di oborob hondo was bu habur, njem tenaol hambun bor angal bib ebe nda kao kalo haklesi ub di oborob was kao dund bu haebe. Njem oborob ngub was bu hari sin, njem ngo buklesi tomb njem mbib di, tenaol mendbor njem angal ebe ngo kao kaloklesil pangoklemi baeben di, ini hambun bu muklao ora.

Paolom Timoti bor Ngaoron sem ngub maeb haebe kisao o

5 ¹Timoti o, njem Karas aol, aol kon wi baebenom khorob sao kang mend buklemi tomb aondao bu nao taolu libi ora. Ngub inj, njem mbini bor njem ab men korobur, ngub nao bibaebe ko sub kao kalo mbinin kone bor mao dund baebe. Aol nas mendborom khorob menjao buklemi tomb di njem mbini njem haeme ora men korobur, inim ngub nao bibaebe ko kao kalobur sub mbinin kone ebe win mbinin kone bor mao dund saebe. ²Mende di ten kon wi baebenom khorob sao kang menjao buklemi tomb di, njem mbini njem am men korobur mbini bor ngub nao bibaebe ko sub kao kalaebe. Nong baebenom khorob sao kang menjao buklemi tomb di njem mbini njem mbaoli men koro, njem kone bor di khorob sao kang mend nen nao saebe, kone ebe kun pele ora ubur mbini bor sub ngub nao bibaebe ko kao kalaebe ora.

³Ten mendbor mbinin aoli heme weyae mbini mondom bisur nao bib se hungum ora burubur, mbinin kone bor dam nao bin buruklemi baeben ini Ngaoron semom oborob ora bisur bibaebe. ⁴Ngub buklemi o aoh, mbini ten weyae aoli heme ngubi baebenon nongnas mend beraem sin di, aoh mbinin isi wane baebenom mar berae mendbor harim sin di, mbinin ingi aoraom mbini bor ne taol bu kalo oborob ora maeb hasmi ub nen sabo mbini bor ngo bismi on san li non bubur, mbinin ingi be? mom ten weyae ngubi baeben ebe bisur buklemi ora. ⁵Ngub buklemi tomb Ngaorom kone ngubi turi aondao ora hemeyao. Heneng ora ten mendbor mbinin aoli heme weyae mbini mondom bisur nao bib se hungum ora burubur, mbinin kone bor dam nao bin buruklemi baebenom Ngaorol hul

¹ 4:14 2 Tim 1:6 ^m 4:15 Bis 6:6; Bis 8:17; 1 Tim 5:22

ha ora habur, Ngaorom mbini bisur bin ko mbinim hor hambunon hora di somna di obu bor kao kal ha ora boroklme.ⁿ ⁶Ngub bimi o ten weyae ngo baebenon mendbor mbinin songolom turi homo bi keyao ub was heb homo bu haroklme baeben, mbinin kone bor pe pae non bi ora hayem ngao, inim mbini ngubi baeben bisur nao bibaebe ora. ⁷Pangal. Njem nim ngo kabl sao baeben Karas sem hambunom pangen kao kaloklesi tomb mbini ten weyae ngo baebenom oborob was buruklemil, mondom mbini bor inim khorob ngo sao bimi ko te nao mao saraen ub njem nim ngo kabl sao baeben kao kalaebe ora. ⁸Ngub kao kaloklesi o mondom obun sem baeben hambun bisur bu maeb nao haebur, obun sem heneng kang ora obun mbib maeb ha bisur bib se ora o di maeb nao harob sin, obum ngo buklaol ub khorob aondao bu ora buklaol. Ngub buklaol obum khorob ngo buklaol saom man nao pange baebenom khorob bu haroklme nda ub di men mbaklaol, obum Ngaorol hul ha haraoklaol ub di ora tuwaklaol ora.

⁹Njem ten aoli heme weyae bisur bib se ngo haklon mendbor ngubi baebenon imbi was waeb bu wibi. Ten mendbor mbinin amom mbini marisao on karasmas supu hakl hakl hor teb pibi hasao baebenon mend, obu aol is bomboron were was burubur ¹⁰obum mbes hambun sao oborob was bu habur, obun nongnas baeben di oborob ora maeb ha, tenaol su tangar bor hakl ebeme baeben di ne taol bu kalo, obum Karas tenaol baeben hesa tenaol mendbor ke hondoklme baeben kab di hem ko bisur was bu, mbini ten weyae ngo baebenon mendbor mbinim mbes kongon ngo sao baeben di hambun sao oborob ngub was bu hasmi o ngubi tomb mbinin aoli heme weyae beraem sin, Karas semom bisur bin ub njem ngubi baebenon imbi was waeb bibi ora.^o ¹¹⁻¹²Ngub waeb buklesi o njem ten weyae mbini aoli heme ngo baebenon mendbor mbini ten nong sao bao beraem sin, njem mbinin imbi waeb nao bibi ora. Ngub inj, mbini ngo baebenom wakl aol pokl ko nen saboklemi tomb mbinim pibnao ora Karas bor njen kongon bukwaol kismi ub bao wabur tuwaklemil, mbinim ngo buklemi ub mbinin mbib ora khorob buklemi mbinin kone bor kho sen buruklemi ora. ¹³Ngub bubur lomen mbini ten weyae ten nong sao bereme ngubi baebenom ngub di bimi. Mbinim kongon bibi di makl homo pakla pakla was sobur, and hambunon akol akol bu mbinim khorob ngub was bam bam bimi ora. Ngub bubur angal khorob tangar tangar ubi mendbor nao Karason sem baebenom nao lomao nda ubi baeben di, mbinim tenaol mendem kabl biri o pere mam aeben bubur tenaol menden mangal bu dobaekleyam akol akol bimi ora.^p ¹⁴Ten weyae ngubi baebenom ngub biming, mbini ten aoli heme weyae baebenon nong sao buruklemi baebenom mbinim aol pobur nongnas maru u, mbinin and ne osisao maeb ha mbinim ngub baem sin ebe ora soklaol ko pangakl

ⁿ 5:5 Luk 2:37; Luk 18:7 ^o 5:10 NjuS 13:2 ^p 5:13 2 Tes 3:11

ka. Ngub ora buklemi tomb tenaol mendbor Ngaoron angal bib ebe nda makl homoklme baebenom, nao bor inim khorob ngo sao was beyem ko menjao te mao sarakl buwaklemi ora.^q ¹⁵Heneng ora nim ngo kakl ub ten aoli heme weyae ngubi baebenon mendborom Karason harer ebe on nao pe baondib munubur, mbinim Seranom bi keyao ub was bu hayem. ¹⁶Ngub bimi o tenaol Karas sem baebenon Karas ten mendbor buruklemi o, mbinin sem kang ora on ten mendbor mbinin aoli heme weyae beraem sin, Ngaoron sem aeben baebenom ten weyae ngubi baeben andub ora bisur bu maeb haklemi tomb, mbinin kone bor kend nao bin ub ten ngo baeben mbinin mbib mbinin sem kang on ten aoli heme weyae ngo buruklemi o ebe maeb ha bisur buklemi ora. Ngub buklemi tomb mbini Ngaoron sem aeben baebenom, ten mendbor mbinin aoli heme weyae pone ora hungum mondom bisur nao bib se buruklemi baeben, mbinim ne taol bu kalo ebe bisur buklemi ora.

¹⁷Mbini ini Ngaoron semon maeb haroklme aol mendbor mbinin kongon oborob was bu haklemi baeben, ini tenaol Ngaoron sem baebenom mbini bisur bu mbinin sokl tom kab non bi kond ba ora kaloklwaebe. Heneng ora inin maeb haroklme aol ngo baebenon mendborom Karason angal bib ebe nda kao kalo, angal ngon te oborob ora buri palobur kao dund bam akol bu harim sin, nim inim mbini ngo baeben oborob ora bisur bibaebe kobur kakl.^r ¹⁸Pangal. Ngaoron mbuk waebom di ke wiyao ub,

Njen some kawaom nje bisur bubur
 Njen em wir il hala dab barakam akol bu
 Kongon buri ora buklaol tomb
 Njen some kawao ngo obum dem homobur
 Ne kang mend noklbur buklaol ub
 Nao nen obun ne komb pae bor
 Manga mba nao tanga mbaebe

ke wiyao ora. Mende di

Kongon bimi aol baeben hambunom
 Mbinin sokl di ebe muklemi ora

ke wiyao.^s ¹⁹Inin maomb bo haroklme aol ngo haklon mondom khorob baonaol hondowao ko tenaol is bombor mondom nje bor kao nja sin, njem obum heneng le ko nen nao sobaebe ora. Ngub inj, tenaol is kab teb andubom aol ngom khorob baonaol hondomao ko nje kao njaem sin, njem mbinim heneng lem ko nen sobaebe.^t ²⁰Ngub nen sabobur lesin inin maeb haraoklao aol khorob buklaol ngo obu, njem Ngaoron sem hambunon el sol mbini maeb haroklme aol tangar aeben o baebenom di pakl homo, nim khorob ngub nao buklwao ko nen saben ub obu bor

^q 5:14 1 Kor 7:9 ^r 5:17 1 Kor 16:18 ^s 5:18 Mat 10:10; 1 Kor 9:9 ^t 5:19 2 Kor 13:1

khoroob ngo bae ub nao bibi ko, obun kone bor oboroob ko mao dund baebe.”

²¹Nim angal ngo kakl o baeben, Ngaor di Eben Ke Aol Njises di Ngaoron angal mini wesao komb bi baeben di hambunom henden nim heneng ora kakl ngao, njem Ngaoron sem hambun maeb haklesil tenaol mendborom khoroob uklemi tomb njem aondao bu ora taolu libi ora. Ngub taolu lubur mendbor njem turi homoklesi baebenom menjao buklemi tomb nao hende non bu bao wa nao bi, njem mbini hambun bor kone bombor ub was ubur bu haebe ora. ²²Ngub bubur lesin njem aol mend obun kone nao hendebur, njem obu penar bu kim men mba maeb haraoklao aol nao haen kaebe ora. Njem ngub bae sin obum khoroob bubur saokl uklao tomb njem ora khoroob bi non bi soklaong, aol mend penar bu maeb haraoklao aol nao mao hae njem njen mbib haklesi on oboroob hondo was habur lesin, njen kone bor khoroob sao kang mend nao eben ebe kun pele win was haebe ora.

²³⁻²⁵Aol mendborom khoroob bimi ub mbinim panaem ora bu haroklme, Ngaorom mbinim khoroob ngo bu hayem ko te mao bemberaraoklao, naom di mbinim khoroob ngo bimi ub penar bu bao ora hendeyom. Ngub beyom o aol mendborom khoroob mu pango was bu haroklme ub naom penar bu nao hendeyom o, mabor mbinim khoroob ngo bu haroklme ub Ngaorom tenaol hambunom henden bu mao panaen lao ora. Menger bombor ngub was mubur aol mendbor oboroob bu haroklme baebenom di tenaol hambunom henden oboroob was bu haroklme ora. Ngub bimi o aol mendborom oboroob bu haroklme ub mbinim oboroob was bu hayem ko tenaol hambunom penar bu nao hondoklme ora. Ngub bimi o mabor obum oboroob was bu hae ko ora hondoklmeng, njem Ngaoron semon maeb haraoklao aol mend haen lesi tomb njem penar bu nao haen kaebe ora.

Timoti o, angal mend di njem sen kang mend wi was bele ko nen sobakl ngao njem ib heneng was nao nebur, njem sen kang ngo homale ub wakl ebe sen ub njem ko mend ko mend ib waen di kang mend naebe ora.

Kalabus kongon non bi bimi aol bor angal ngo kisao o

6 ¹Mbini Karas tenaol sokl nao muklbur kalabus kongon non bi bimi baebenom mbinin kongon baroklme aol o di tenaol mondom Ngaor bor maobowa angal bu, nao Ngaoron semom bimao saon di angal kho menjao menjao nao kao beyaen ub, mbinim mbinin kongon baroklme aol aondao ngo baeben bor turi was homo, mbinin angal hul nao hae oboroob pangobur oboroob was biyao ko haklwaebe buklemi.^v ²Mende di

^u 5:20 Kal 2:14; Ebe 5:11 ^v 6:1 Ebe 6:5

mbini sokl nao muklbur kalabus kongon non bi bimi tenaol ngo baebenon maomb bo haraoklao aol o obu Karas aol sa sin, mbinim ngub nen nao saboklwaebe buklemi. Obu naon haeme non bi ora hae ol nim obun angal di ko mend ko mend nao pange, ebe hul haeb se ora hae ko nen nao saboklwaebe buklemi ora. Ngub inj, obu di Karas aol ora hae ol nim obu hond homo kone u habur, obun kongon ngo bu haklwao tomb obun hambun sao ebe was soklao ni di oborob was haklwao ko nen sabobur, nim obun kongon ngo aondao bu oborob was bu haklwao ko nen saboklwaebe buklemi.^w

Hobao sao heneng ora muklbur haklwaebe

Timoti o, njem tenaol hambunom kone ebe ngub woroklme ub ora bu haen ub, njem nim ngo kakl sao baeben oborob ora ko mao dund bam bam bu haebe ka. ³Aorao Aondao Njises Karas obun angal hambun sao ebe ora ngo wiyao sao baebenom, Ngaorom kone oborob ora waoraoklao ub nao bor oborob ora kao dund bi hayao ora. Heneng ora ngub beyao o aol mondom Karason angal bib ebe ngo tuwabur obum tenaol hambun bor man tangar buwala sin, aol ngo obum Ngaoron man ebe dund se ngo wiyao ubi inj ko haklao.^x ⁴Ngub buklaol naom di aol ngo obum baehaemen ebekone po kon nao wi awis ora habur tenaol maobowa hae ko ora hondoklmao. Mbini aol ngubi baebenom mbinim angal te tangar sisao was nen sab sab bu, per ab saond bu, aol mende kollmba kollmba buklemi on angal was ko habur mbinim angal khorob lemi on was turi homoklme. Mbinim ngo turi homo bimi saom tenaol mende bor daongirir kao kao bubur nar wen ebe hende non mao ba, tenaol mende bor ab saond bi bi bubur armend sisao dikla kobaen kao kao mao ba, tenaol mende maobowa angal mao ba ba bu, tenaol mende bor ngo sao ngo sao baonao ko te mao sara sara mao ba, ⁵tenaol mende bor ko mao homa men mbakl ke ke mao ba, tenaol hambunon kone bor ngubi was and mao sa haroklme ora. Ngub bimil aol ngubi baebenom kon nao wi awis ora habur kone khorob ubur ko haroklme, mbinim Karason angal heneng was lao nda hem ko men hakol nao bimi ora. Ngub bimil mbinim Ngaoron man wiyao ub homa ora haklbur, sun woroklme sao hambun sao mu haen ko Ngaoron man ngo wiyao ko nen saboklme ora.^y

⁶Aoh, aol mondom Ngaoron man men hakol bu haklao tomb obum aol menden osisao andub ora maru u, mbini homa haklemi ub di hem nao ke, obum aondao bu di kang bu di obun u haklao ub was hem ko turi homo harob sin, obun kone ndaon bor hobao sao hambun sao maru u hae non bi homa ora hayao.^z ⁷Pangal. Naon amom nao su ngol wen mar paesao

^w 6:2 Pilm 16 ^x 6:3 Kal 1:6-9; 2 Tim 1:13 ^y 6:5 2 Tim 3:8; 2 Tim 4:4; Tat 1:14

^z 6:6 Pil 4:11-12; 1 Tim 4:8; NjuS 13:5

tomb naom menjao nao mini ora ibismaol, mabor naom su ngo tuwaklbir paokl poklmao tomb di naom menjao nao mini poklmao ora. ⁸Ngub bukлмаong naom tenaol menden hambun sao u haklemi sao bor hem nao ke, naon ne noklmao sao di naon toklol samoklmao sao hakl di naom kang uklmao ub turi was homo haemin ora. ⁹Ngub bukлмаo o mbini aol mendbor osisao andub ora maru u habur ni homa ora haklwao ko nen saboklme baeben o, mbinin kone bor kon nao wi men mao koraklaol, mbinin heb homoklme saom aolom sab nek bor sab baond u loroklme nda ub mbini saokl khorob ora mao waklaol ke aondao ora hondoklemi. ¹⁰Pangal. Tenaolom monel kone u heb homoklme nda ub khorob bimi sao hambun saon te ora yaol, tenaol mendbor mone hem aondao ora ko hasmi baebenom mbinim Karasol hul ha hasmi ub ora tuwaesmil, mbinin kone bor kho aondao ora sen habur isaolaom sao dao ha win hasmi ora.^a

Paolom Timoti bor haeben saroklme sao ora men hakol bibi kisao o

¹¹Timoti o, nje Ngaoron aol ora hael ngao, njem tenaol kho mao saraoklao sao ngo sao baeben mesao kalo wandi pa was haebe ora. Njem ngub bubur lesin njem Ngaorom kone ebe dund se waoraoklao ub di, Ngaorom oborob was nen sabaoklao ub di, obul hul ha haroklme ub di, tenaol mende hond homo kone woroklme ub di, menjao buklaol tomb njem hul ha saor peyo was haklesi ub di, njem tenaol hambun bor sowa pa sub was haklesi ub di, njem kone ngubi was hem ko u haebe ora.^b

¹²Mbes Ngaorom nje haeben sanin ko bember peyobur ib ko mao hasaol, njem Ngaorol hul ha harili ub tenaol hambunom pangen nim Ngaorol hul ha ora hae ko kao paesndis ngao, nas mendborom sokl muklbur akl ora pobur ya to kollmbakl puklmi nda ub, njem njen sokl haeben saroklme sao ngo muklbur akl ora taol mi po haebe ora.^c ¹³Eben Ke Aol Njisesom di mbes kabman maomb bo haraoklao aol Pondiyas Paleron elol teka hasao tomb, obum obu Ngaoron Isi ora hasao on te oborob ora kao paesao. Ngub bisaol nim Timoti nje bor Eben Ke Aol Njises ngo hesa Ngaor obu hambun sao and mao saraoklaon te nda kabom di henden ora, njem hobao sao ngo oborob ora men hakol bu, bu hanin ko kao njurukl ngao,^d ¹⁴njem Ngaorom Karason kongon hobao sao ngo bu hanin kisao ub oborob hondo ora bu habur, njen kone bor kho dol hae sao mend nao eben was haebe. Ngub bubur lesin njen kongon ngo oborob maeb ha bu habur, naon Aorao Aondao Njises Karas obu oboklao bao o di bu pindib paen ora bu haebe. ¹⁵Karas obu oboklao bao ngo Ngaorom bao ngon ora oboklao ko mbes nen sabo man man bu paesao ub, Ngaorom obu waki obo pindib paen lao ora. Ngaor ngo obu tenaolom turi hom ha

^a 6:10 Ebe 5:5 ^b 6:11 2 Tim 2:22 ^c 6:12 1 Kor 9:25-26; 1 Tim 1:18; 2 Tim 4:7

^d 6:13 Njo 18:36-37; Njo 19:11

haroklme on te ora yaol, obu bomborom hambun sao buri palo maomb bo haraoklao Ngaor ora yao. Obu wesmbao aondao haroklme baebenon wesmbao pone aondao oran obu ora yao. Obu aorao men koro haroklme baebenon aorao pone aondao ora yao.^e ¹⁶Obu bombor o nao heme haeben saraoklao ora yao. Obu nar el sao bao bi hakol bi aondao ora yaol, mondom obu hayaol teb so pokl buwaeb se ora yao. Tenaol heneng mondom obu nao hindismil tenaol henengon elom obu nao handaeb se ora hayaong, obu imbi wi buri aondao pon pae ora hayao ko naom hor hambunon obu bor kaoya ko haemin ora. Heneng ora.

Aol homa baeben bor angal ngo kisao o

¹⁷Timoti o, njem mbini tenaol Ngaoron sem mendbor homa osisao andub ora maru u haroklme baeben bor, inim sul woroklme sao nao hobao sao penar bu kho so bowes biyao sao ngo baebenol kone u hul ha habur ebekone nao puklwaebe ora ko kao kalaebe. Ngub inj, naom nao wimao sao hakl di Ngaor obun mbib naon kone bor turi mao homabur, hobao sao hambun sao oborob ora taol bu nju haraoklaong, inim Ngaor obul ora kone u hul ha haklwaebe buklemi ko kao kalaebe.^f ¹⁸Njem aol homa hambun sao maru u haroklme ngo baeben bor ngub kaebe. Inim tenaol mende bor oborob was bu habur, inin hambun sao ngo maru u haklemi baebenon mendbor inim tenaol sango mende menjao nao wi buruklemi baeben hond homo bisur bubur, heb nao ne taol bu kal was bu haklwaebe kaebe. Ngub bubur lemin inim tenaol mende bor oborob sao ngo bu haklemi saom, inin kone bor hobao sao hambun sao maru u hae non bu haklwaebe ko kao kalaebe ora. ¹⁹Heneng ora mbinim ngub bu harim sin mbinin hobao sao hambun sao hebenol maru u hae non bi haklemil, mbinin osisao ngo hebenol maru wi non bu haklemi baeben di wi aeben ora saklaol, mbini di haeben ora saklemi.^g

Paolom Timoti bor njem hondo ora haebe kisao o

²⁰⁻²¹Timoti o, Ngaorom njem obun angal bib hobao sao ngo oborob ora men hakol bu habur, tenaol hambunom pangen kao kalo hanin ko nje bember peyo mao hasaong, njem kongon ngo nao tuwae oborob hondo ora bu haebe. Tenaol Ngaor bor saond bi sao haroklme baebenom man ebe mend ke non bubur mbini hakl hakl mende men mba mba bu, per ab saond was bi bi bu, mbinim baehaemen angal il nao sokl bi on was kao kao bu haroklme ora. Mbinim nao kone kikil bi hambun sao pange ora hayom ol, hobao sao ora ngo heneng ora keyom ko pangobur nim hambun sao ora hende lome. Ngub lome o mbini ngub nen saboklme baebenom Ngaoron angal hobao sao heneng was lao nda men hakol

^e 6:15 Kao 17:14 ^f 6:17 Luk 12:20 ^g 6:19 Mat 6:20

bismi ub baondib munubur angal ngubi baeben bir bir angal ora ko
haroklmeng, njem angal ngubi nao pange mesao kalaebe ora.

Ngaorom ini hambun hond hom ha haen was hayem ora.^h

^h 6:20-21 1 Tim 1:6; 1 Tim 4:7; 2 Tim 1:14; 2 Tim 2:18